

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ പഞ്ചാധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ പഞ്ചാധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

ദുർവാസസഃ ശാപഭയാൽലക്ഷ്മണസ്യ നിയമഭംഗപൂർവ്വകം
ശ്രീരാമപാർശ്വേ തദാഗമനം സൂചയിതും ഗമനം ശ്രീരാമേണ
ദുർവാസസേ ഭോജനദാനം തസ്മിൻ ഗതേ തസ്യ മനസി
ലക്ഷ്മണവിഷയിണീ ചിന്താ

തഥാ തയോഃ സംവദതോ -
ർദുർവാസാ ഭഗവാനൃഷിഃ |
രാമസ്യ ദർശനാകാങ്കഷീ
രാജദ്വാരമുപാഗമത് || 7.105.1 ||

സോഭിഗമ്യ തു സൗമിത്രി -
മുവാച ഋഷിസത്തമഃ |
രാമം ദർശയ മേ ശീഘ്രം
പുരാ മേർഥോതിവർതതേ || 7.105.2 ||

മുനേസ്തു ഭാഷിതം ശ്രുത്വാ
ലക്ഷ്മണഃ പരവീരഹാ |
അഭിവാദ്യ മഹാത്മാനം
വാക്യമേതദുവാച ഹ || 7.105.3 ||

കിം കാർയം ബ്രൂഹി ഭഗവൻ
 കോ ഹൃർഥഃ കിം കരോമ്യഹം |
 വ്യഗ്രോ ഹി രാഘവോ ബ്രഹ്മൻ
 മുഹൂർതം പരിപാൽയതാം || 7.105.4 ||

തച്ഛൂത്വാ ഋഷിശാർദൂലഃ
 ക്രോധേന കലുഷീകൃതഃ |
 ഉവാച ലക്ഷ്മണം വാക്യം
 നിർഭഹന്നിവ ചക്ഷുഷാ || 7.105.5 ||

അസ്മിൻ ക്ഷണേ മാം സൗമിത്രേ
 രാമായ പ്രതിവേദയ |
 അസ്മിൻ ക്ഷണേ മാം സൗമിത്രേ
 ന നിവേദയസേ യദി |
 വിഷയം ത്വാം പുരം ചൈവ
 ശപിഷ്യേ രാഘവം തഥാ || 7.105.6 ||

ഭരതം ചൈവ സൗമിത്രേ
 യുഷ്മാകം യാ ച സന്തതിഃ |
 ന ഹി ശക്ഷ്യാമ്യഹം ഭൂയോ
 മന്യും ധാരയിതും ഹൃദി || 7.105.7 ||

തച്ഛൂത്വാ ഘോരസങ്കാശം
 വാക്യം തസ്യ മഹാത്മനഃ |
 ചിന്തയാമാസ മനസാ
 തസ്യ വാക്യസ്യ നിശ്ചയം || 7.105.8 ||

ഏകസ്യ മരണം മേഘ്സ്തു
 മാ ഭൂത് സർവവിനാശനം |

ഇതി ബുദ്ധ്യാ വിനിശ്ചിത്യ
രാഘവായ ന്യവേദയത് || 7.105.9 ||

ലക്ഷ്മണസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ
രാമഃ കാലം വിസൃജ്യ ച |
നിഃസൃത്യ ത്വരിതോ രാജാ
അത്രേ പുത്രം ദദർശ ഹ || 7.105.10 ||

സോഭിവാദ്യ മഹാത്മാനം
ജ്വലന്തമിവ തേജസാ |
കിം കാർയമിതി കാകുത്സ്ഥഃ
കൃതാഞ്ജലിരഭാഷത || 7.105.11 ||

തദ് വാക്യം രാഘവേണോക്തം
ശ്രുത്വാ മുനിവരഃ പ്രഭുഃ |
പ്രത്യാഹ രാമം ദുർവാസാഃ
ശ്രൂയതാം ധർമവത്സല || 7.105.12 ||

അദ്യ വർഷസഹസ്രസ്യ
സമാപ്തിർമമ രാഘവ |
സോഹം ഭോജനമിച്ഛാമി
യമാസിദ്ധം തവാനുല || 7.105.13 ||

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം രാജാ
രാഘവഃ പ്രീതമാനസഃ |
ഭോജനം മുനിമുഖ്യായ
യമാസിദ്ധമുപാഹരത് || 7.105.14 ||

സ തു ഭുക്ത്വാ മുനിശ്രേഷ്ഠ -
സ്തദന്നമമൃതോപമം |

സാധു രാമേതി സംഭാഷ്യ
സ്വമാശ്രമമുപാഗമത് || 7.105.15 ||

തസ്മിൻ ഗതേ മുനിവരേ
സ്വാശ്രമം ലക്ഷ്മണാഗ്രജഃ |
സംസ്മൃത്യ കാലവാക്യാനി
തതോ ദുഃഖമുപാഗമത് || 7.105.16 ||

ദുഃഖേന ച സുസന്തപ്തഃ
സ്മൃത്വാ തദ്ഘോരദർശനം |
അവാങ്മുഖോ ദീനമനാ
വ്യാഹർതും ന ശശാക ഹ || 7.105.17 ||

തതോ ബുദ്ധ്യാ വിനിശ്ചിത്യ
കാലവാക്യാനി രാഘവഃ |
നൈതദസ്തീതി നിശ്ചിത്യ
തൃഷ്ണീമാസീൻമഹായശാഃ || 7.105.18 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
ഉത്തരകാണ്ഡേ പഞ്ചാധികശതതമഃ സർഗഃ ||